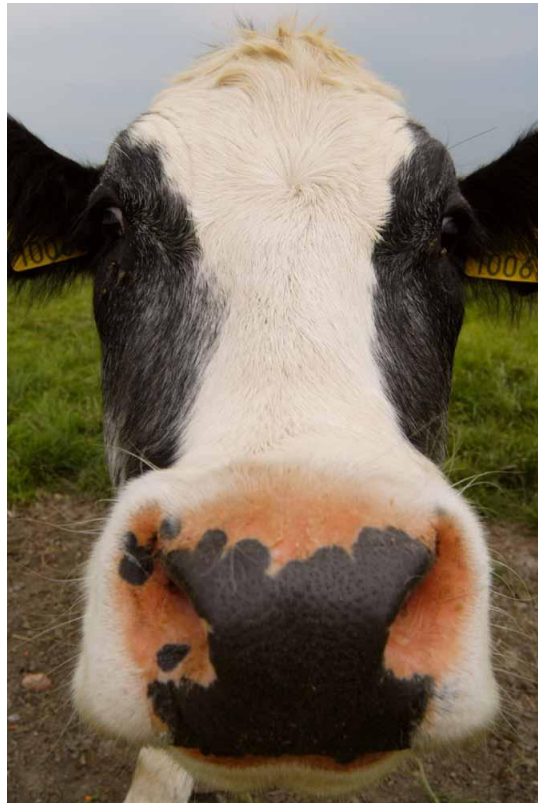

Audiovisueel onderwijs in de lerarenopleiding
Bachelor Kleuteronderwijs

` Juf, kijk, echte koeien in de wei !'

Wereldverkennd werken met kleuters via audiovisuele kunsten

Projectaanvraag Audiovisueel onderwijs in de lerarenopleiding.

1. ALGEMENE GEGEVENS

1.1. Naam aanvrager

KHLeuven, Departement Lerarenopleiding, bachelor kleuteronderwijs.

1.2. Naam Projectverantwoordelijke

Ilse Van Roy / Lector beeldende vorming

1.3. Teamleden (functie)

Chris Mazarese / lector godsdienst

Greet Decin / Lector wiskundige initiatie en ICT

Ilse Van Roy / Lector beeldende vorming

1.4. Adres

Katholieke Hogeschool Leuven, Departement Lerarenopleiding

Naamsesteenweg 355

3001 Leuven

1.5. Telefoonnummer/faxnummer

016 / 39 92 00

1.6. Bankrekeningnummer (instelling)

786-5485810-56

1.7. Datum aanvraag

20 april 2006

1.8. Projectnaam

' Juf, kijk, echte koeien in de wei !'

Wereldverkennd werken met kleuters via audiovisuele kunsten

1.9. Gevraagde financiële bijdrage

5000 euro

1.10. Betrokken partijen en locatie(s)

KHLeuven / Departement Lerarenopleiding/ Bachelor Kleuteronderwijs
Gecontacteerde kleuterscholen voor dit project die reeds hebben toegezegd om mee te werken:

- Sint-Norbertus, Heverlee
- Heilig-Hart Instituut, Oud-Heverlee, directie: Serge Hiroux, serge.hiroux@tiscali.be
- Sint-Jan bergmanscollege, 1000 Brussel, directie: Annemie De Bock, kleuterschool.sjb@vgc.be
- Sint-Lutgardisschool, Elsene, directie: Denise Hendrickx, lutg.basisschool@scarlet.be

1.11. Start – en einddatum project :

Startdatum : Juni 2006

Einddatum : 30 juni 2007

2. VOORSTEL VOOR EEN PROJECTOMSCHRIJVING

2.1. Doelstellingen

Met dit project willen we **vier grote doelstellingen** nastreven:

1. Met **leerkrachten in opleiding** de audio-visuele wereld leren kennen met speciale aandacht voor de relatie tussen de wereld zelf en de audio-visuele weergave ervan.
2. Met deze audio-visuele middelen naar de **praktijk** stappen (kleutergroepen: jongste kleuters/oudste kleuters) en onderzoeken hoe de audio-visuele media kleuters kan helpen en ondersteunen in hun verkenning van de wereld. We besteden speciale aandacht aan risicokleuters: van huis uit kansarme kleuters en/of allochtone kleuters.
3. Het opleidingsonderdeel 'audio-visuele media' binnen de opleiding tot kleuteronderwijzer vorm geven.
4. Intensieve **samenwerking** tussen opleiding en werkveld.

We lichten verder toe:

1. Met **leerkrachten in opleiding** de audio-visuele wereld leren kennen met speciale aandacht voor de relatie tussen de wereld zelf en de audio-visuele weergave ervan.
 - a. **kennismaken en experimenteren** met audio-visueel materiaal,
 - b. beelden/geluiden **maken** om een stukje wereld in kaart te brengen,
 - c. naar beelden/geluiden leren **kijken/luisteren** om hun relevantie/waarde te leren inschatten als bron van actuele informatie over een bepaald stukje wereld, en/of als esthetisch geheel.
2. Met deze audio-visuele middelen naar de **praktijk** stappen (kleutergroepen: jongste kleuters/oudste kleuters) en onderzoeken hoe de audio-visuele media kleuters kan helpen en ondersteunen in hun verkenning van de wereld. We besteden speciale aandacht aan risicokleuters:
 - a. zie projectinhoud voor verdere specificaties.
3. Het opleidingsonderdeel 'audio-visuele media' binnen de opleiding tot kleuteronderwijzer vorm geven.
 - a. Onze opleiding is de afgelopen twee jaar intensief bezig met een vernieuwing waarin ten eerste het modulair, dus geïntegreerd, werken voorop staat én ten tweede *wereldverkenning* en *taalvaardigheidsonderwijs (TVO)* centrale pijlers zijn. Dit o.a. om zo goed mogelijk te kunnen inspelen op gelijke onderwijskansen, met name voor risicokleuters.
 - b. Via dit project willen we er voor pleiten om binnen de muzische vakken (nu: beeld, beweging, taal, drama en muziek) het audio-visuele een evenwaardige plaats te geven als zesde tak binnen de muzische vakken in *alle* opleidingsjaren. We willen dit nog concreter maken door in het vernieuwde derde opleidingsjaar (start sept. 2007) een nieuwe module rond audiovisuele media te organiseren.
4. Intensieve **samenwerking** tussen opleiding en werkveld

We selecteren 10 derdejaarsstudenten, vijf scholen (dus 5 mentoren voor dit project) en drie lectoren die vanuit de module Verdiepende en Innoverende Projecten (cfr. 2.4.1. Middelen) dit project ondersteunen en die zorgen voor een brede bekendmaking en implementatie binnen de opleiding.

2.2. Doelgroepen

2.2.1. Doelgroep 3de jaarsstudenten kleuteronderwijs

De eerste doelgroep zijn kleuteronderwijzers in opleiding, m.b. derdejaarsstudenten Bachelor Kleuteronderwijs van de lerarenopleiding.

Er zal een selectie van 10 derdejaarsstudenten gemaakt worden op basis van een gesprek met de student waarin vooral gepeild zal worden naar de voorkennis en motivatie. De geselecteerde studenten werken mee aan dit project en de studiebelastingen (cfr. 2.6. Tijdsduur en fasering) vallen binnen de SBU van de module Verdiepende en innoverende projecten.

2.2.2. Doelgroep kleuters

De tweede doelgroep zijn de kleuters. We maken een opdeling binnen de groepen kleuters (jongste / oudste kleuters) en hun specifieke noden: in dit project wordt de focus gelegd op *risicokleuters* vanuit het gelijke kansenonderwijs als leidraad van onze opleiding.

(Cfr 1.10. Betrokken partijen en locaties en cfr. 2.3.4. Achterliggende visie)

2.3. Projectinhoud

2.3.1. Concrete opzet van het project

Tien studenten werken aan een audiovisueel project voor én door kleuters met het accent op wereldverkenning. (cfr. 2.3.4. Achterliggende visie). Vijf studenten werken het project uit voor de jongste kleuters: ze verkennen de wereld van de boerderij én vijf studenten werken met de oudste kleuters: ze verkennen de wereld van stations en treinen. In elke school werken twee studenten: één in een klas jongere (3/4 jarigen) kleuters, één in een klas oudere (4/5 jarigen) kleuters.

2.3.2. Eerste fase

In **de eerste fase** van het project verkennen de studenten stukjes wereld op eigen niveau en onderzoeken de mogelijkheden van audio-visuele middelen om deze stukjes wereld (boerderij en treinen) voor te stellen, te ervaren, te beleven,...en te beschouwen: Hoe kijken we naar deze wereld? Krijgen we de realiteit van deze stukjes wereld in beeld? Zijn onze beelden van boerderij en treinen niet geromantiseerd of te ver weg van de realiteit? Op welke manier brengen we deze realiteiten in beeld? Wat is belangrijk om in beeld te krijgen voor de kleuters? Hoe interpreteren we beelden? Hoe gaan we met beelden om? Stellen ze voor wat we echt willen? Dekken de beelden de realiteit? Zijn onze beelden relevant?

In deze fase vinden we het belangrijk dat studenten zich bewust worden van de kracht en impact van beelden. Beelden impliceren een bril waardoor je kijkt. Die bril is persoonlijk. Het beeld van de wereld dat we door die bril schetsen is dat ook (cf. Mazarese & Verheyden, 2005). We zijn ons echter vaak niet bewust van ons super gekleurd wereldbeeld! Confrontatie met kinderen die de wereld misschien toch door een wat andere bril bekijken, helpt ons ons daarvan bewust te worden.

Kleuters, elk vanuit hun eigen culturele achtergrond en thuissituatie, kijken immers anders naar de wereld. Studenten ervaren dat werken rond wereldverkenning via audiovisuele middelen, afhankelijk van de aard en de cultuur van de school én thuissituatie van de kleuter, op diverse processen aanstuurt. We willen daar zeker niet omheen.

2.3.3. Tweede fase

In een **tweede fase** implementeren de studenten het materiaal in de praktijk. Ze verwerken het aangemaakte audio-visuele materiaal in de klaspraktijk (3 weken stage-ervaring) rond 'boerderij', respectievelijk 'treinen/stations'. Hoe goed kennen de kleuters deze stukjes wereld al? Hoe kunnen we via beelden en geluiden deze werelden korter bij de kleuters brengen?

Vanaf dan gaan de studenten de kleuters stimuleren, laten experimenteren en werken met audio-visuele middelen. Kleuters leren om audio-visuele middelen te hanteren: foto's maken, filmbeelden maken, strips ontwerpen, dia's maken, muziek en geluiden maken, interactief met een website (zie resultaten) kunnen werken...en kritisch staan tegenover die beelden.

2.3.4. Achterliggende visie: Wereldverkenning, taalvaardigheidsonderwijs en beeldtaalcultuur gaan hand in hand

Elke vorm van kleuteronderwijs is 'aansluiten bij de natuurlijke drive van kleuters' om mens en wereld te verkennen, om zich beter, veiliger, meer autonoom, verstandiger, interactiever, ... in de wereld van mensen, beelden, dingen, relaties, gebeurtenissen, cultuur, taal... te kunnen bewegen. Dat is wat kleuters drijft!

Meer bepaald via audiovisuele media, die uit onze huidige samenleving niet meer weg te denken zijn, willen we kinderen helpen bij hun wereldverkenning zoals hierboven beschreven. We brengen zorgvuldig samengevat en geselecteerd, geluiden en beelden van stukjes wereld in de klas, die niet voor elke klasgroep, voor elk kind tot de dagelijkse leefwereld kunnen behoren, maar die wel hun interesse wegdragen (cf Mazarese & Verheyden, 2005). Jonge kinderen zijn gek van dieren... de boerderij spreekt via allerlei speelgoed en prentenboeken, hoe dan ook tot de verbeelding. Hetzelfde geldt voor treinen en de stations waarlangs ze rijden.

Een kind verkent de wereld en de mensen die erin leven, samen met anderen. Die wereld verkennen doen kinderen afwisselend autonoom (zelfgestuurd en alleen) en samen met andere kleuters, al dan niet in interactie met volwassenen.

Binnen onderwijs impliceert dat **twee dingen**:

A. *De leerkracht behoort krachtige leeromgevingen te creëren*

Binnen krachtige leeromgevingen kunnen kleuters handelen zoals dat buiten de klasmuren van hen verwacht zal worden, met andere woorden authentiek. De kleuterleidster kan allerlei hulpmiddelen inzetten om krachtige leeromgevingen te creëren. De audio-visuele opnames van het te verkennen stukje wereld vormen zo'n hulpmiddelen. Veel meer dan prentenboeken of losse plaatjes (die om vele andere redenen zeker ook hun nut bewijzen), kunnen al dan niet bewegende weergaven van stukjes realiteit (foto/video), aangevuld met levensechte geluiden, stukjes wereld evoceren.

Het spreekt voor zich dat deze beelden/geluiden een exploratie in de echte wereld niet kunnen vervangen, maar zij kunnen dat soort exploraties wel zinvol aanvullen, of – indien klas- en schooluitstappen en dergelijke moeilijk organiseerbaar zijn – een krachtige weergave realiseren. Bovendien laten audio-visuele middelen ook toe om op te slaan hoe kleuters nieuwe stukjes wereld verkennen, hoe zij daarin bewegen: zowel voor de kleuteronderwijzer als voor de kinderen zelf zijn dat soort audiovisuele herinneringen erg leerzaam (cfr. 2.5.2. Website).

B. De ontwikkelingsgerichte interactie van de kleuteronderwijzer met de kleuters

Kleuters en hun leerkrachten verkennen de wereld samen oa. door voortdurend in betekenisonderhandeling te gaan over boeiende stukjes wereld.

Interactie met kleuters en met de kleuteronderwijzer terwijl men naar boeiende en kindvriendelijke beelden van stukjes te verkennen wereld kijkt, is erg leerrijk voor de kinderen, maar vraagt bijzondere didactische vaardigheden. Ervaring met *Project Circus Kiekeboe* heeft ons geleerd dat het samen kijken naar beelden en er met kleuters over praten, heel erg veel betrokkenheid uitlokt, maar qua organisatie en interactie geen evidentie is (cf Verhelst, 2005). De kleuteronderwijzer moet zich ook bewust zijn van de consequenties van 'beeldtaalachterstand' bij vele kinderen: belang van kritisch leren kijken naar beelden, nuances van beelden leren zien... . Wij zijn ervan overtuigd dat onze studenten (en ook wijzelf) op dat vlak nog heel wat kunnen leren, het liefst door te doen en op onze acties te reflecteren.

2.3.5. Audiovisuele middelen zijn niet het doel, maar wel het middel om een krachtige leeromgeving op te zetten

De wereld verkennen is een groot uitgangspunt van de opleiding binnen de vernieuwing. Deze wereld willen we nu expliciet verkennen via die audiovisuele middelen met zoveel mogelijk integratie van opleidingsonderdelen!

2.3.6. Audiovisuele middelen en media niet alleen als een didactische opsmuk! Of het belang van audiovisuele vorming als opleidingsonderdeel binnen de opleiding.

We willen audiovisuele middelen en media niet alleen als een didactische opsmuk zien van activiteiten in het kleuteronderwijs, maar ook bewust en preventief werken aan de impact en draagwijdte van de audiovisuele cultuur (Vandenbroucke, 2005). Dit vormt een bijkomend inhoudelijk doel van dit project.

Op stage willen we de studenten en mentoren die meewerken aan dit project, stimuleren om meer bewust en beschouwend om te gaan met de audiovisuele wereld (mix van woord, beeld en geluid – steeds gekleurd door de bril waardoor opgenomen wordt). Vandaar ook ons streefdoel om audiovisuele vorming als 'opleidingsonderdeel' binnen de opleiding voor te stellen én tegelijkertijd er een 'teamzaak' van te maken. Binnen elk opleidingsonderdeel streven naar een integratie van de audiovisuele wereld.

Zoals het project *INGEBEELD* verder gaat dan film kijken alleen, willen we met dit project verder gaan dan een film bekijken over de boerderij en treinen maar willen we via het audiovisuele materiaal en audiovisueel handelen deze stukjes wereld samen mét de kleuters verkennen. Het doel is deze stukjes wereld korter bij de kleuters te brengen.

2.4. Middelen en werkwijze(n)

2.4.1. Middelen

De module Verdiepende en Innoverende Projecten (VIP) omhelst voor een student 225 studiebelastingsuren (SBU). Deze module bevat 3 rubrieken:

- muzische vorming met accent op muzische vaardigheden van kleuters stimuleren,
- omgaan met maatschappelijke projecten en vieren,
- onderwijsinnovatie.

Binnen de module VIP worden de volgende competenties beoogd:

- leraar als inhoudelijk expert,
- leraar als innovator / onderzoeker,
- leraar als partner van externen,
- leraar als organisator,
- leraar als lid van een schoolgemeenschap.

De 10 studenten die geselecteerd zijn voor dit project worden vrijgesteld voor deze 3 rubrieken en werken in plaats hiervan aan de rubriek 'audiovisueller kleuteronderwijs'.

In de VIP-module worden de studenten enerzijds begeleid door de *VIP-lectoren* uit vier muzische domeinen die de vakspecifieke procesbegeleiding doen en anderzijds door een *VIP-gids* (= een lector uit de afdeling) die het algemene werkproces (keuzes maken, doelen bepalen, planning activiteiten, opvolging van de uitvoering van de planning, hoe portfolio opmaken, ...) opvolgt.

De 3 lectoren die zich engageren voor dit project begeleiden als VIP-gids samen de tien geselecteerde studenten voor dit project. De begeleiding van deze 10 studenten door VIP-lectoren (= de 3 lectoren uit het team) moet nog voorzien worden (cfr. 6.1. Begroting).

De begeleiding van het team rond werken met audio-visueel materiaal kan grotendeels ondersteund worden door de lerarenopleiding. In de opleiding is er opname-apparatuur, computerinfrastructuur, ... voor handen. De technische ondersteuning kan worden gegeven door Peter Van Cutsem (opname-apparatuur, monteren, portable computers, overhead-projectoren, ...) en Leen Jacobs (ICT-coördinator, software), beiden verbonden aan het departement lerarenopleiding.

2.4.2. Werkwijze

De studenten worden op intensieve wijze begeleid door de 3 VIP-lectoren/gidsen (projectaanvragers) tijdens de VIP-contacturen en begeleidingsuren. De studenten houden ook een e-portfolio bij rond dit project. Dit e-portfolio bestaat enerzijds uit een gedeelte rond 'leerdoelen en planning'. Dit stuk omhelst 'startdoelen' (cfr. 2.6.2.), 'tussentijdse evaluatie en bijsturing doelen en activiteiten', en 'eindevaluatie'. Anderzijds omvat het e-portfolio ook een 'logboek'. Hierin staat vermeld welke activiteiten de studenten ondernomen hebben, wat ze hieruit wilden leren, welk leerproces/ervaringen ze effectief ondervonden hebben en wat de verdere acties/voornemens zijn.

2.5. Resultaten

2.5.1. Eerste aanzet academiejaar 2007-2008

Er zal een eerste aanzet gegeven worden om een lespakket samen te stellen en te implementeren in het academiejaar 2007-2008. We verwijzen hier naar het belang van de volledige inbedding van de audiovisuele kunsten in de opleiding. (cfr.2.1. Doelstellingen). We streven hier dan ook naar een module audiovisuele vorming in het derde jaar en druppelsgewijs naar de volledige inbedding van het audiovisuele gedachtengoed binnen de opleiding.

2.5.2. Website

De resultaten van het project worden verwerkt in een voorbeeldwebsite. Het concipiëren van de website zal op een tweeledige manier gebeuren d.w.z dat er een opdeling binnen de structuur van de website zal voorzien worden voor enerzijds de communicatie tussen de kleuteronderwijzer en ouders/externen/volwassenen en anderzijds de kleuters onderling en de buitenwereld. We construeren de website op die wijze dat kleuters hier mee aan de slag kunnen, ze de beelden en geluiden die ze eerder maakten hierin leren verwerken en leren omgaan met de draagwijdte van dit medium door eenvoudige informatieuitwisseling. Hier komt het belang van beeldkijken en esthetiek ook aan bod. Op datzelfde moment ervaren de ouders het belang van beeldkijken en leren we met z'n allen dat wat gemaakt wordt met een grote leergierigheid en onderzoeksdrang, zoals de kls vaak te werk gaan in hun experimenteertocht naar nieuwe stukjes wereld, altijd beklijvend en stimulerend werkt.

2.6. Tijdsduur en fasering

2.6.1. Algemeen

Studenten hebben voor dit project individueel 225 studiebelastingsuren ter beschikking op jaarbasis.

2.6.2. In verschillende stappen

STAP 1 Aanvang project:

Juni 2006 : Voorstellen van het project en aansluitend gesprekken met geïnteresseerde toekomstige derde jaars studenten. Selectie maken van 10 studenten op basis van hun motivatie voor het project + opstart logboek

STAP 2 Wereldverkenning via audiovisuele middelen: eigen niveau

Augustus 2006: Op eigen niveau via beeld- en geluidsmateriaal de belangstellingscentra boerderij en treinen verkennen + bronnenonderzoek over de audiovisuele media en kleuters

STAP 3 Kritisch kijken

September-Oktober 2006: kritisch kijken naar eigen beelden, gesprekken over de beelden, interpretatiekaders ontdekken, nieuwe beelden maken + studenten starten contacten met het werkveld op: kennismaking met de mentoren en kleuters (doelgroep goed in kaart brengen)

STAP 4 Concreet naar praktijk en stage toe werken

November- December-Januari 2006/2007: Ontwikkelen van materialen, activiteiten voor de kleutergroep o.a. kleuters confronteren met beelden: hierop reflecteren en bijsturen. Opstart ontwikkelen website

STAP 5 Stage verder uitwerken

Februari- Maart- April 2007: Stage uitvoeren en reflecteren op ervaringen

STAP 6 Finalisatie

Mei- Juni 2007: Finalisatie project en website

STAP 7 Voorstelling realisatie

30 Juni 2007: Indienen resultaten + voorstelling project aan lectoren/mentoren/werkveld/navormingsorgaan op het Departement Lerarenopleiding

2.7 Voortgangs –en kwaliteitsbewaking

Onze afdeling zit midden in een grote vernieuwing wat altijd tijdsgebrek en tijdsdruk met zich meedraagt. Het zal ons waarschijnlijk wel parten spelen. De drie lectoren die zich engageren voor dit project begeleiden nu in totaal 10 VIP studenten, mits bijkomende ondersteuning (contacten en overleg met het werkveld, intensievere begeleiding en samenwerking met studenten en collega's) zouden zij dit project moeten kunnen trekken. We streven naar een strak en haalbaar overlegschem: drie vergaderingen op jaarbasis met het hele lectorenteam én strak geplande overlegmomenten tussen de leden van het projectteam.

Net omwille van de vernieuwing zien we ook de grote kans om via dit project sterk te kunnen ijveren voor het opleidingsonderdeel 'audiovisuele vorming' binnen de afdeling in een leerlijn vanaf het eerste jaar. (= voorgang van het project). Ook hiervoor willen de projectaanvragers zich engageren in de toekomst.

Daarnaast zien we ook veel kansen om het project voor te stellen aan een bredere omgeving (cfr 4:projectcommunicatie) en in een navormingsaanbod te steken voor het Departement lerarenopleiding.

3. PROJECT ORGANISATIE

3.1. Organisatiestructuur

Tijdens het project zullen de volgende partijen betrokken zijn :

- de teamleden van het project (lectoren lerarenopleiding, cfr.1.3, betrokken teamleden, cfr, 2.4 middelen en werkwijze)
- 10 derdejaarsstudenten, afdeling kleuteronderwijs.
- 5 mentoren uit het werkveld (cfr.1.10, betrokken partijen en locaties)
- Peter Van Cutsem (technische ondersteuning)
- Leen Jacobs (software ondersteuning)

De organisatie van het project is opgebouwd in verschillende stappen. Hier verwijzen we graag naar 2.6, tijdsduur en fasering. De teamleden staan gezamenlijk in voor de begeleiding en opvolging van de 10 derdejaarsstudenten. De mentoren begeleiden de studenten op de werkvloer. We ijveren voor een intensieve samenwerking tussen de projectteamleden, studenten en mentoren.

Peter van Cutsem en Leen Jacobs zullen iedereen technische ondersteuning bieden.

3.2. Taken en verantwoordelijkheden

Vorbereiding: projectteam

Uitvoering: projectteam, studenten, mentoren

Evaluatie: projectteam, studenten, mentoren

Voortgangsrapportage: projectteam

4. PROJECTCOMMUNICATIE

De projectcommunicatie zal verlopen via eenderzijds het 'on line' plaatsen van de website via KHLeuven-site en anderzijds via het navormingsbeleid op het departement lerarenopleiding (PDCL).

Het werkveld willen we bereiken door het aanbieden van een navorming via het navormingsbeleid op het departement en via een mailing naar het werkveld om het project bekend te maken.

Mogelijke boeiende communicatievormen die we nog beogen: publicatie in 'Klasse', 'Kleuters en ik', inspelen op multimediale kindercultuur cfr. Kindercultuurhoogdag Leuven waar leden van dit projectteam al eerder mee hebben samengewerkt.

5. EFFECTMETING EN EVALUATIE

De evaluatie van het project zal via een evaluatiegesprek verlopen tussen de samenwerkende vennootschappen: werkveld, studenten en projectleden. Het evaluatiegesprek heeft als bedoeling uit te monden in een voorstel tot implementatie van audiovisuele vorming in het academiejaar 2007-2008.

Het projectteam engageert zich om criteria op te stellen die mentoren in staat stellen om het effect van dit project in kaart te brengen.

6. BEGROTING

6.1. Begroting en dekkingsplan

Canon-subsidie	€ 4992,49	70,33%
Bijdrage KHLeuven	€ 2106,56	29,67%
<i>Totaal</i>	€ 7099,05	100%

Personeelskost

Projectteam:

Decin Greet	2,5 fte	€1235,47
Mazarese Chris	2,5 fte	€1457,52
Van Roy Ilse	2,5 fte	€1124,50

Totaal €3817,49 **Canon**

Technische ondersteuning

Peter Van Cutsem	1 fte	€363,72
Leen Jacobs	1 fte	€292,84

Totaal €656,56 **KHLeuven**

Werkingsmiddelen

5 digitale camera's	€350	€1750	2 door KHLeuven = €700
5 digitale fototoestellen	€150	€750	3 door Canon = €1050
5 micro's	€25	€125	KHLeuven
<i>Totaal</i>		€2625	Canon €1450 KHLeuven, €1175 canon

7. Handtekening directie

Bronnen

F. Vandenbroucke, Studiedag Audiovisueel onderwijs, 2005
Vrije Tribune, De Standaard, Tien stellingen voor een ambitieus onderwijsbeleid, 2006
Luyten en Terryn (eds), Ingebeeld, 2005
Verhelst, *Circus Kiekeboe, Een krachtige leeromgeving voor anderstalige kleuters*, Kleuters en ik, afl. 3, 2005
Mazarese & Verheyden, *Verhalen zijn vensters op de wereld, ICO-iseer je aanbod!*, Kleuters en ik, afl. 3, 2005

Kritische vriend: Lieve Verheyden, Wetenschappelijk medewerker van Steunpunt GOK.